

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 11/20

Luxemburg, 4 februarie 2020

Hotărârea în cauzele conexe C-515/17 P și C-561/17 P
Uniwersytet Wrocławski și Polonia/Agenția Executivă pentru Cercetare
(REA)

Tribunalul a săvârșit o eroare de drept statuând că existența unui contract privind activitatea didactică între o parte și avocatul său aduce atingere cerinței de independență a reprezentantului în fața instanțelor Uniunii

Curtea anulează așadar ordonanța atacată

În Hotărârea Uniwersytet Wrocławski și Polonia/REA (cauzele conexe C-515/17 P și C-561/17 P), pronunțată la 4 februarie 2020, Curtea, întrunită în Marea Cameră, a anulat ordonanța Tribunalului¹ care respinsese ca vădit inadmisibilă acțiunea introdusă de Universitatea din Wrocław împotriva unor decizii ale Agenției Executive pentru Cercetare (REA) pentru motivul că consilierul juridic care reprezintă această universitate nu îndeplinește condiția de independență impusă de Statutul² Curții de Justiție a Uniunii Europene (denumit în continuare „statutul”).

În cadrul unui program de cercetare, REA a încheiat cu Universitatea din Wrocław o convenție de subvenționare. S-a dovedit însă că universitatea nu respecta prevederile acestei convenții, astfel încât REA a pus capăt respectivei convenții și a adresat trei note de debit pe care Universitatea din Wrocław le-a achitat.

Universitatea din Wrocław a introdus apoi o acțiune la Tribunal având ca obiect anularea deciziilor REA de reziliere a convenției de subvenționare și obligarea acesteia de a rambursa o parte din subvențiile plătite. Întrucât consilierul juridic care reprezenta universitatea era legat de aceasta printr-un contract privind activitatea didactică, Tribunalul a respins această acțiune ca fiind vădit inadmisibilă.

Sesizată cu recursuri formulate de Universitatea din Wrocław (cauza C-515/17 P) și de Republica Polonă (cauza C-561/17 P), Curtea a amintit că articolul 19 din statut cuprinde două condiții distincte și cumulative în ceea ce privește reprezentarea, în cadrul unor acțiuni directe formulate în fața instanțelor Uniunii, unei părți care nu este prevăzută la primele două paragrafe ale acestui articol. Prima³ impune obligația unei astfel de părți de a fi reprezentată în fața instanțelor Uniunii de un „avocat”. A doua⁴ prevede că avocatul care reprezintă această parte trebuie să fie abilitat să practice în fața unei instanțe a unui stat membru sau a unui alt stat parte la Acordul privind Spațiul Economic European (SEE).

Arătând că a doua condiție era respectată de consilierul juridic al Universității din Wrocław, Curtea a examinat dacă prima condiție era îndeplinită în speță.

Ea a amintit mai întâi că, în lipsa unei trimeri făcute la dreptul național al statelor membre, noțiunea de „avocat” de la articolul 19 din statut trebuie interpretată în mod autonom și uniform, ținând seama nu numai de modul de redactare a acestei dispoziții, ci și de contextul și de obiectivul său. În această privință, ea a subliniat că, conform modului de redactare a acestui articol, o „parte” care nu este prevăzută la primele două paragrafe ale acestui articol nu este autorizată să acționeze ea însăși în fața unei instanțe a Uniunii, ci trebuie să recurgă la serviciile unui terț, și mai precis ale unui avocat, spre deosebire de părțile prevăzute la aceste prime două

¹ - Ordonanța din 13 iunie 2017, Uniwersytet Wrocławski/REA ([T-137/16](#), nepublicată, EU:T:2017:407).

² - Articolul 19 din statut.

³ - Enunțată la al treilea paragraf al articolului 19 din statut.

⁴ - Enunțată la al patrulea paragraf al articolului 19 din statut.

paragrafe, care pot, în ce le privește, să fie reprezentate de un agent. Curtea a precizat că obiectivul misiunii de reprezentare de către un avocat vizate la articolul 19 din statut constă mai ales în protejarea și în apărarea în condiții optime a intereselor mandantului, în deplină independență, precum și cu respectarea legii și a normelor profesionale și deontologice. Ea a amintit că noțiunea de independență a avocatului, în contextul specific al acestui articol al statutului, se definește nu numai în mod negativ, și anume prin lipsa unui raport de muncă, ci și în mod pozitiv, și anume prin referire la disciplina profesională. În acest context, obligația de independență care revine avocatului nu înseamnă lipsa oricărei legături cu clientul său, ci a unor legături care aduc în mod vădit atingere capacității sale de a-și asigura misiunea de apărare servind în condiții optime interesele clientului său.

Curtea a amintit, în această privință, că nu este suficient de independent de persoana juridică pe care o reprezintă avocatul care este investit cu competențe administrative și financiare importante în cadrul acestei persoane juridice, care îi plasează funcția la un nivel executiv ridicat în cadrul său, de natură să compromită calitatea sa de terț independent, avocatul care ocupă funcții înalte de conducere în cadrul persoanei juridice pe care o reprezintă sau avocatul care deține acțiuni ale societății pe care o reprezintă și al cărei consiliu de administrație îl conduce.

Cu toate acestea, nu poate fi asimilată unor asemenea situații cea în care consilierul juridic nu numai că nu asigură apărarea intereselor Universității din Wrocław în cadrul unui raport de subordonare cu aceasta, ci, în plus, era pur și simplu legat de această universitate printr-un contract privind activitatea didactică din cadrul său. În opinia Curții, o asemenea legătură este insuficientă pentru a permite să se considere că acest consilier juridic se afla într-o situație care aduce în mod vădit atingere capacității sale de a apăra în cel mai bun mod și în deplină independență interesele clientului său.

În consecință, Curtea a considerat că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că simpla existență, între Universitatea din Wrocław și consilierul juridic care o reprezintă, a unui contract de drept civil privind sarcini didactice era susceptibilă să influențeze independența acestui consilier dat fiind existența unui risc ca opinia sa profesională să fie, cel puțin în parte, influențată de mediul său profesional. Prin urmare, Curtea a anulat ordonanța atacată și a trimis cauza spre rejudecare la Tribunal.

MENȚIUNE: Curtea de Justiție poate fi sesizată cu un recurs, limitat la chestiuni de drept, împotriva unei hotărâri sau ordonanțe a Tribunalului. În principiu, recursul nu are efect suspensiv. Dacă este admisibil și întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. Atunci când cauza se află în stare de judecată, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul. În caz contrar, ea trimite cauza spre rejudecare Tribunalului, care este legat de decizia pe care Curtea a pronunțat-o în recurs.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293